

TÀI LIỆU TẶNG – ÔN TẬP CHUYÊN ĐỀ 1
TẠO LẬP THỂ GIỚI (THẦN THOẠI)
MÔN: NGỮ VĂN 10 – CHÂN TRỜI SÁNG TẠO
BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN TUYENSINH247.COM

MỤC TIÊU

- ✓ Khái quát lại một cách ngắn gọn tri thức ngữ văn
- ✓ Tóm tắt lại nội dung kiến thức được học từ các văn bản trong chuyên đề.
- ✓ Tóm tắt kiến thức tiếng Việt.
- ✓ Tóm tắt kỹ năng viết một bài nghị luận giới thiệu, đánh giá một tác phẩm truyện.
- ✓ Khái quát những điểm cần lưu ý khi giới thiệu phân tích đánh giá một tác phẩm truyện.

I. TRI THỨC NGỮ VĂN

1 Thần thoại

Thần thoại

- **Khái niệm:** Là loại truyện kể được ra đời sớm nhất.
- **Phân loại:**
 - + Thần thoại suy nguyên: Thần thoại kể về nguồn gốc vũ trụ và con người.
 - + Thần thoại sáng tạo: Thần thoại kể về sự chinh phục thiên nhiên và sáng tạo văn hóa.
- **Cốt truyện:** Đơn tuyến.
 - > Tập trung vào một nhân vật hoặc một tổ hợp nhiều cốt truyện đơn.
- **Thời gian:** Thời gian phiếm chỉ, mang tính chất ước lệ.
- **Nhân vật:** Các vị thần hoặc con người có nguồn gốc thần linh.
- **Chức năng:** Lí giải các hiện tượng tự nhiên và đời sống xã hội.
- **Không gian:** Không gian vũ trụ với nhiều cõi khác nhau.

II. ĐỌC

1 Thần trụ trời (Thần thoại Việt Nam)

a. Giá trị nội dung:

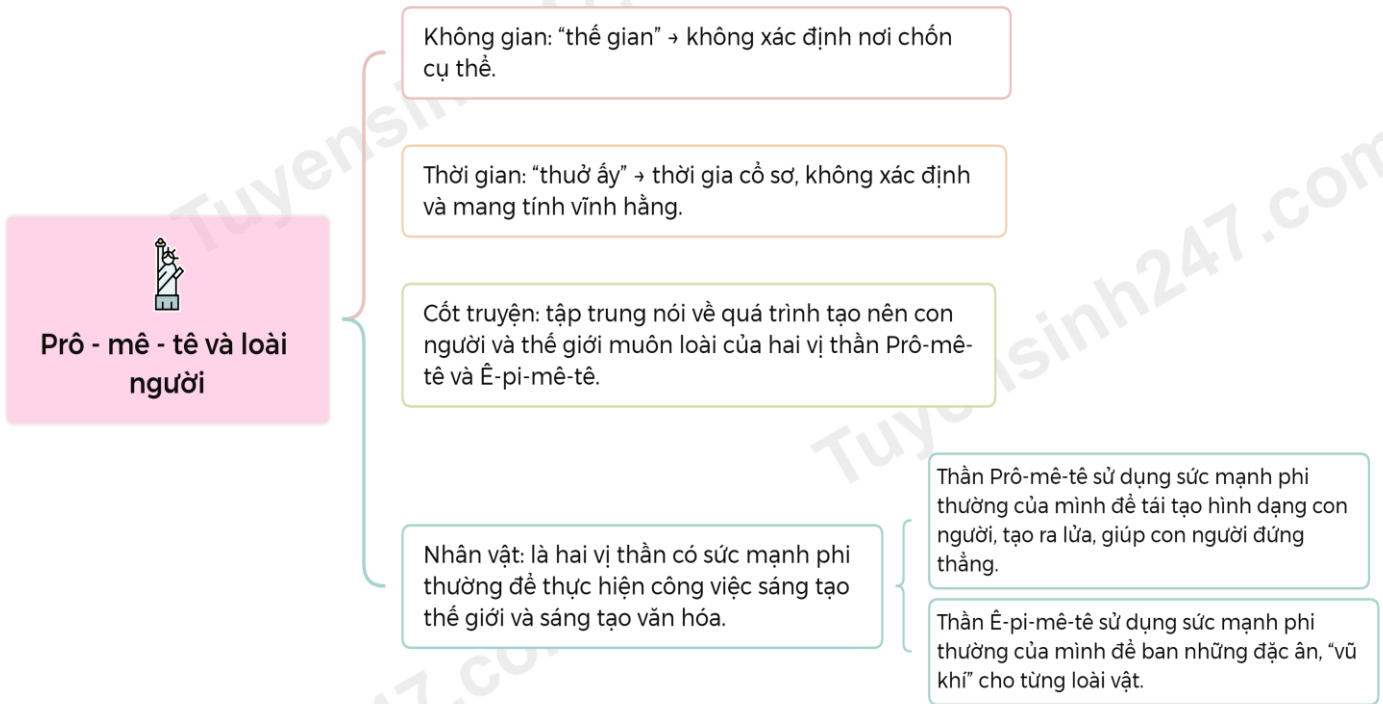
- + Chúng tỏ tính tích cực, luôn muốn tìm tòi hiểu biết thế giới quanh mình của con người, thể hiện được những chân lý (vạn vật tự tạo và luôn vận động) mà người nguyên thủy đã nhận thức thô sơ.
- + Ý nghĩa cao đẹp hơn là sự ca ngợi con người và lao động sáng tạo vĩ đại của họ. Thần Trụ Trời cũng như bao vị thần khác, tuy là thần, có vóc dáng khổng lồ, làm các việc phi thường sáng tạo ra Trời đất, song cũng

chỉ là hình bóng của con người. Ở các truyện thần thoại khác, thần có khi nửa người nửa thú nhưng trong Thần Trụ Trời, các thần đã mang dáng dấp con người. Con người đã tạo ra thần theo khuôn mẫu của mình.

b. Giá trị nghệ thuật:

- Các chi tiết kì ảo, hoang đường.
- Sử dụng nghệ thuật so sánh, phóng đại có tác dụng nhấn mạnh tầm vóc khổng lồ, sức mạnh siêu nhiên của hình tượng nhân vật thần Trụ trời.

2. Prô-mê-tê và loài người (Thần thoại Hy Lạp)

3. Đi san mặt đất

Không gian, thời gian	Nhân vật	Nội dung	Thông điệp
- Không gian: Đã có trời, đất nhưng không nhấp nhô, không bằng phẳng. - Thời gian: Từ xa xưa	Con người	Kể về công cuộc đi san mặt đất và bầu trời của con người, từ lúc bầu trời và mặt đất con nhấp nhô, đến lúc con người đồng tâm, đồng lòng bỏ công ra khai khẩn trời đất để làm ăn.	Ca ngợi sức lao động của con người trong công cuộc cải tạo trời đất, cải tại thế giới. => Con người mang sức mạnh của thần linh khi con người biết đoàn kết => Mang vẻ đẹp con người hàng ngưỡng mộ

4. Cuộc tu bổ lại các giống vật

Những đặc điểm chính	Nhận xét (kèm bằng chứng nếu có)
Nhân vật	Các vị thiên thần
Không gian	Trời đất và muôn loài mới được tạo lập

Thời gian	Cổ xưa
Cốt truyện	Quá trình tu bổ, sửa chữa các giống loài của các vị thiên thần.
Nhận xét chung	Qua cách giải thích về đặc điểm của một số loài, người xưa đã bắt đầu để ý đến tính hợp lý và logic trong trí tưởng tượng của mình.

III. THỰC HÀNH TIẾNG VIỆT

1 Lỗi mạch lạc

- + Các câu của đoạn văn (hoặc các đoạn văn, các phần trong văn bản) không nói về cùng một chủ đề.
-> Cách sửa: Viết lại các câu sao cho các câu văn cùng nói đến một chủ đề.
- + Các câu của đoạn văn (hoặc các đoạn văn, các phần trong văn bản) mâu thuẫn với nhau.
-> Cách sửa: Viết lại các câu gây mâu thuẫn.
- + Các câu của đoạn văn (hoặc các đoạn văn, các phần trong văn bản) không được sắp xếp theo một trình tự hợp lý.
-> Cách sửa: Sắp xếp lại các câu hoặc bổ sung các từ ngữ để tạo thành một trình tự thống nhất.

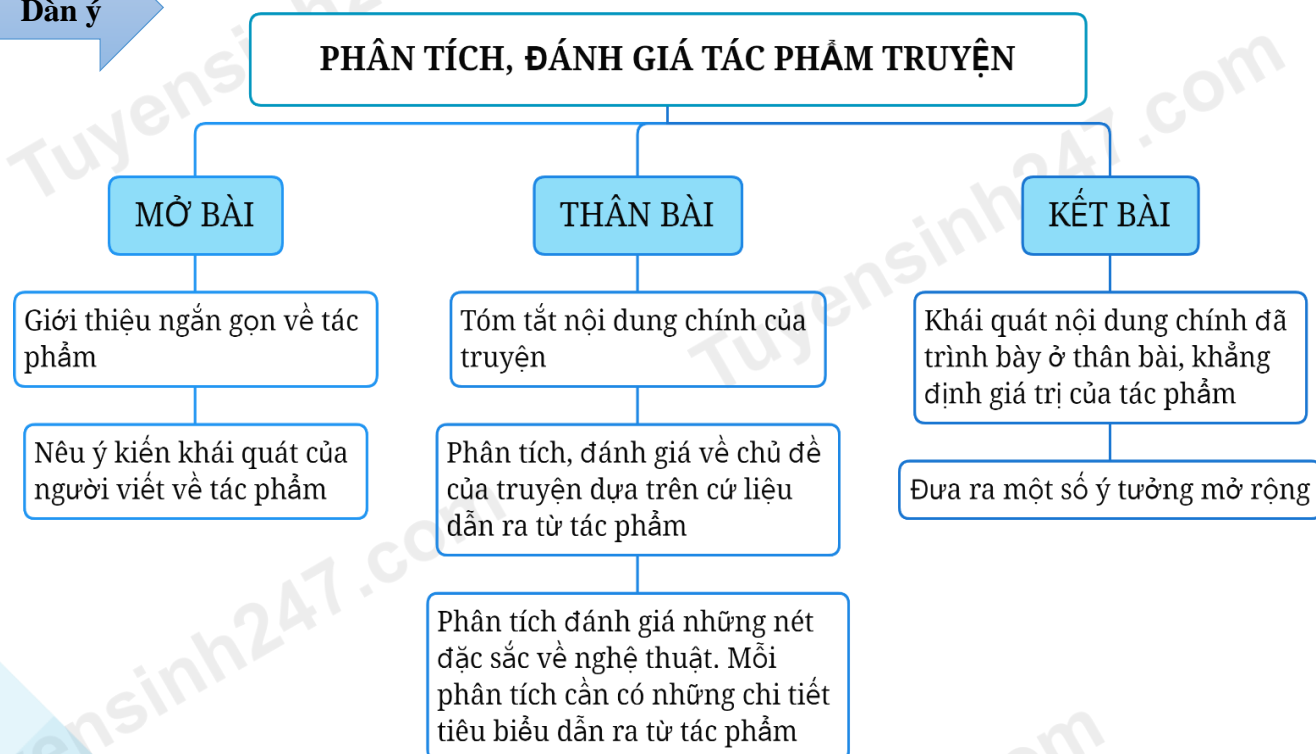
2 Lỗi liên kết

- + Biểu hiện: Người viết không sử dụng phương tiện liên kết giữa các câu trong một đoạn văn (các phần, các đoạn văn trong văn bản).
- + Cách sửa: Thay thế các từ ngữ tạo ra tính liên kết (thường là các quan hệ từ).

IV. VIẾT VĂN BẢN NGHỊ LUẬN PHÂN TÍCH, ĐÁNH GIÁ MỘT TRUYỆN KỂ

Dàn ý

Chú ý

- Viết bài theo dàn ý đã lập.
- Mở bài phải thu hút được người đọc, nêu được lý do yêu thích tác phẩm.
- Các luận điểm triển khai ở thân bài cần tập trung vào chủ đề và những nét đặc sắc về nghệ thuật của truyện.
- Trật tự các luận điểm có thể linh hoạt.
- Tránh lối đánh giá, phân tích chung chung. Mỗi luận điểm trong bài viết đều cần được làm sáng tỏ bằng các chi tiết, dẫn chứng cụ thể trong truyện.
- Thể hiện được ý kiến đánh giá riêng của người viết về tác phẩm truyện.
- Khi dẫn các ý kiến phân tích, đánh giá của người khác về tác phẩm cần ghi rõ nguồn.

Chỉnh sửa

- Đọc lại bài xem xét trật tự, hệ thống luận điểm, các đoạn văn triển khai đảm bảo đáp ứng yêu cầu về mạch lạc. Xem xét các luận điểm đã được làm sáng tỏ bằng các chi tiết cụ thể trong văn bản hay chưa?
- Rà soát lại chính tả và ngữ pháp tổng tại trong bài viết.

V. GIỚI THIỆU, ĐÁNH GIÁ VỀ NỘI DUNG, NGHỆ THUẬT CỦA MỘT TRUYỆN KỂ.

1 Chuẩn bị nói

- Tìm hiểu một cách đầy đủ, rõ ràng về truyện chuẩn bị thuyết trình.
- Tìm ý và lập dàn ý cho vấn đề thuyết trình.
- Chuẩn bị Powerpoint.
- Trình bày tự nhiên, tránh mất bình tĩnh khi thuyết trình.

2 Chuẩn bị nghe:

- Tìm hiểu trước về vấn đề được nghe.
- Phác thảo những câu hỏi ban đầu về vấn đề.
- Tâm thế tích cực, chủ động để lắng nghe hiệu quả.